

Grotesk ~ A Gotisch Episch

door GE Graven

Hoofdstuk III

Abbaye des Gardiens ~ Provincie Auvergne ~ Midden-Frankrijk

Gardiens Abbey was een ommuurd klooster op een grote, stenige heuvel die uitkeek over de ongetemde landschappen van Midden-Frankrijk. Onder de abdij kronkelde een uitgebreid labyrint van catacomben door de ingewanden van de heuvel. Broeder Ivan Gogu, de oudste onder de bedelbroeders van Gardiens, had de verantwoordelijkheid voor de catacomben op zich genomen bij zijn aankomst in de abdij meer dan tien jaar eerder; en in die tijd was het immense graf een soort stenen boetedoening geworden die zwaar op zijn hart drukte. Zijn ruwe habijt fluisterde in de kronkelende gangen terwijl hij zich haastte, steeds rechtdoor en steeds verder naar beneden. De meeste broeders waagden zich zelden in zulke diepe krochten – de spaarzame droge fakkels die in de stenen muren waren gestoken, getuigden van geen enkel eerder gebruik. De pekdoorgang had geen vertakkende bloedvaten en de holle ader drong de aarde in als een soort zwarte bakstenen weg naar de hel.

Het getik van Ivans sandalen verstomde, er weerklonk geen echo meer tegen de ruwe, uit steen gehouwen muren. Tijdens zijn afdaling werd de lucht dik, koud en muf – de scherpe geur van roestig ijzer en natte rotsen hing zwaar in de lucht.

De steeds verder aflopende gang. Strakke stenen muren kwamen steeds dichter bij elkaar naarmate het pad steiler en smaller werd. Zijn zaklamp onthulde meer van de nu natte gangvloer, bedekt met condens. Met een zaklamp in de ene hand en zijn andere vingers langs de tegenoverliggende muur, vertraagde Ivan zijn voortgang tot een voorzichtige en weloverwogen reeks steeds kortere stappen om niet uit te glijden op het glinsterende granieten pad.

Het enige doel van de diepe tunnel was om een ondergrondse zoetwaterbron aan te boren en de catacomben van de abdij te voorzien van een zuivere en overvloedige watervoorraad, zelfs voor de allerlangste tijden. de meest veeleisende wijnseizoenen. Daartoe, en extreem diep onder de zonnige heuvel, leidde de tunnel naar een open en spelonkachtige holte van onregelmatige stenen en gladde oppervlakken, afgesleten door eeuwenlange natuurlijke erosie. Uiteindelijk vond het fakkellicht niets meer om te verlichten. De monniken van Gardiens noemden deze donkere en afgelegen plek de Bronput. Een diepe, met stenen beklede gracht verdeelde de holte en leidde een snelstromende, maar stille ondergrondse bron.

Vanuit de duisternis van de put galmde een gejammer door de tunnel. De stem was die van een kind, en toch beklagde de spookachtige kreet de pijn van een leven vol ellende. Een nieuwe snik ontsnapte, maar werd gesmoord, alsof verdriet en trots onophoudelijk streden in een gekwelde en beklagenswaardige borst. Hijgende ademhalingen volgden de verstikte snikken, toen stilte – en vervolgens weer een uitbarsting van verdriet. De cyclus herhaalde zich, echoënd in de duisternis. Het was de klaagzang van een overwonnen koning en het gejammer van een bedroefde weduwe, samengeweven tot één geheel.

“Lazarus?”

Het gehuil hield op.

'Lazarus? Ben je daar?'

“Ik ben hier, monnik. Ik ben de emmer aan het vullen.”

De pikdonkere duisternis maakte plaats voor het licht van een knetterende fakkel die de monnik droeg toen hij de holte betrad. Hij was lang, met een brede rug en een diepe borstkas, en de droefheid in zijn gezicht was voelbaar. Zijn diepblauwe ogen verraadden de joviale glimlach op zijn lippen. Zijn keurig verzorgde, zilvergrijze haar, dat als een gevallen aureool om zijn hoofd viel, vormde een mooi contrast met zijn nette, kortgeknipte grijsbruine baard. Een zwaar gebochelde jongen kwam uit de bron, met een volle emmer water aan zijn voeten. Hij droeg een soortgelijk gewaad van ruw geweven stof als de monnik, maar dan met een diepe kap over zijn hoofd getrokken. Een masker – een gelaatskap van dezelfde stof – bedekte het gezicht van het kind. Twee ronde openingen bevonden zich waar ogen hadden kunnen zitten, en een klein lapje stof bedekte de mond. De vuile bedekking leek op het masker van een melaatse met een monnikskap eroverheen gedrapeerd. De jongen was een leerling, maar zijn vertrekken bevonden zich niet bovengronds, zoals die van de andere abdij.

schildknappen. In plaats daarvan woonde Lazarus beneden het abdijterrein, in de catacomben, in een schilderachtige kamer die broeder Ivan voor hem had ingericht, compleet met een eenvoudig bed en dikke dekens. Hoewel hij dertien jaar oud was, deden zijn tengere gestalte en dunne ledematen hem veel jonger lijken. Zonder dat de bewoners van de abdij het wisten, behalve hijzelf en de broeders Ivan en Odino, was Lazarus een Gogu – het onechte kind van Ivan Gogu.

'Wat scheelt er, zoon?'

"Niets, meneer. Ik heb het water nu."

'Huil je, Lazarus?' De jongen drukte zijn vingers tegen zijn gezicht en de doek onder zijn oogkassen werd donker van het vocht.

"De capuchon glijdt af en ik kan niets zien. Ik draai mijn hoofd en hij glijdt af. Ik open mijn mond en hij glijdt af. Ik slaap en hij glijdt af. Hij drukt op mijn oren en de veters blijven in mijn haar haken."

'Dan moeten we een nieuwe kap voor je maken. Ik zal er extra mijn best voor doen en hem comfortabel maken. Wil je een nieuwe kap?'

"Deze kap stinkt. Hij zal niet meer schoon te wassen zijn. Ik weet hoe ik de volgende beter kan maken, broeder. Ik kan het je laten zien."

'Dan zul je dat doen. Je kunt me helpen de volgende te maken.' Ivan bukte zich en omhelsde Lazarus met zijn vrije hand.

"Ik heb een verrassing voor je, zoon."

"Wat is het?"

"Ik heb in het scriptorium een manuscript over dieren ontdekt."

"Met vogels?"

"Ja, het werk staat vol met bladzijden over vogels – zelfs met kleurrijke schilderijen ervan ."

'Mag ik het vanavond nog zien, pater?'

'Ja, ik zal het voor je meebrengen. Het is nieuw – uit Parijs! Maar ik moet het wel vroeg bij het eerste licht terugbrengen, anders merken de anderen misschien dat het weg is. Je mag het boek vanavond nog hebben, maar eerst moeten we nog even schoonmaken.'

Lazarus zei niets, en hoewel zijn gelaatstreken verborgen bleven, nam een peinzende houding hem over – zijn met jute bedekte gezicht richtte zijn blik op de monnik. Het fakkellicht ving spookachtig mooie blauwe ogen op die door vuile jute oogopeningen naar buiten tuurden.

'Monnik, mag ik u iets vragen?'

"Bid en doe het."

"Zal ik lelijk zijn als ik volwassen ben?"

Ivan zocht volledige aandacht en legde zijn hand op de schouder van de jongen. 'Luister naar me, zoon.'

Je bent niet lelijk. Je bent mooi. Je draagt de kap niet om je lelijkheid te verbergen. Jij

Je draagt de kap om je schoonheid te verbergen voor lelijkheid. Lelijkheid vreest schoonheid als het kwaad.

"Vreest het zuivere hart." De monnik stond abrupt op en, nadat hij het kind had gemaand te blijven, stapte hij met een fakkel in de hand uit de holte. Duisternis omhulde de kleine, ineengedoken figuur. Na een moment verstoorden voorzichtige voetstappen de stilte. In de zwarte ruimte vond Ivan de jongen en hurkte voor hem neer.

"Zet die emmer neer, zoon."

Ivan voelde aan de grond onder zijn voeten, vond een kiezelsteen en hield die in zijn vuist. Hij deed hetzelfde met zijn andere hand en bood vervolgens beide gesloten handen aan de jongen aan.

Ivan hief zijn linkerhand op. 'Wat heb ik in mijn hand, Lazarus?'

"Een steen."

Ivan hief zijn rechterhand op. 'En in deze hand?'

Lazarus antwoordde: "Niets."

'Weet je het zeker, Lazarus?'

"Ik hoorde je een steen oppakken. En toen hoorde ik dat je dat niet deed."

'Vang de steen,' zei Ivan plotseling, terwijl hij hem door de lucht gooide. In het donker luisterde hij of het steentje tegen de vloer zou tikken. Dat gebeurde niet.

'Zeg eens, wat heb je vast, zoon?'

"De steen."

'En waarom zou het in jouw hand zijn, Lazarus?'

"U gaf mij de opdracht om het te vangen."

"Wat je ving was meer dan een steen."

"Hoezo meer?"

'Hij is een belijder van de waarheid. Gooi de steen nu naar mij.' Ivan voelde een klein handje in het zijne en trok zich terug. 'Nee, zoon. Gooi de steen naar mij, net zoals ik hem naar jou heb gegooid.' Lazarus gooide gehoorzaam de steen. Er klonk een rinkelend geluid toen het steentje de grond raakte.

"Vergeef me, pater. Ik moet het nog een keer opgooien."

'Nee. Wees stil, zoon, luister. Waarom heb ik de steen niet opgevangen?'

"Zonder licht kun je niet zien."

'Inderdaad. Maar welke waarheid vertelde de steen ons?'

'Het kan niet spreken, pater.' Er klonk een vleugje amusement in de stem van het kind.

'Maar het sprak al! Toen jij de steen ving, wat ik niet deed, bekende de steen aan de hele wereld dat jij inderdaad mooi bent. Begrijp je wat ik bedoel, zoon?'

'Ja,' zei de jongen langzaam.

"Zul jij?"

'Ja, pater. Maar hoe lang nog?'

Ivan stond op en trok het kind tegen zich aan. "Straks. We vertrekken zo."

"Hoe snel?"

“Voor het einde van het jaar wonen we in Bourgondië en zul je nooit meer een capuchon dragen. Maar zodra dat gebeurt, naaien we de allerbeste voor je. Het zal de laatste zijn.”

“Kunnen Miguel en Thateus ook nieuwe kappen krijgen? Die van hen zakken ook af. Dat hebben ze me verteld.”

Miguel en Thateus waren beiden ernstig misvormde schildknapen, maar in tegenstelling tot Lazarus werden ze achtergelaten op de trappen van de abdij en opgenomen en opgevoed door de monniken van de Gardiens. Net als Lazarus droegen ook zij volledige, lepraachtige kappen met oogopeningen om hun lelijke misvormingen te verbergen. Op die manier deelden de drie jongens een gemeenschappelijke band door hun identieke uiterlijk – samen, volledig gehuld in mantels, leken ze wel een drietal kleine spookjes van jute. Ivan riep Miguel en Thateus regelmatig naar de catacomben om samen met Lazarus te werken, en aangezien Lazarus altijd in de catacomben was opgesloten, gaf dit Ivan minstens zoveel, zo niet meer, plezier als Lazarus. Voor de drie jongens was de reusachtige broeder Ivan de maker van hun maskers – een redder en gezichtsbeschermer. En voor Ivan gold dat wanneer deze spookachtige kinderen bij elkaar waren en Lazarus in lachen uitbarstte – een zeldzaamheid, daar in de catacomben – de onverwachte en gedenkwaardige vrolijkheid steevast zijn onrustige ziel tot rust bracht.

“We zullen ook nieuwe kappen voor ze naaien. Je kunt ze die nieuwe kappen zelf geven, zoon. Zou je dat willen?”

“Dat zou ik doen.”

“Goed, dan zult u dat doen.”

“Mogen ze met ons mee?”

Ivan haalde diep adem voordat hij sprak. 'Ze moeten hier blijven, Lazarus. De abdij is hun thuis. De abdij is goed voor hen.'

"Kan broeder Odino komen?"

Ivan gooide zijn hoofd achterover en lachte. "Lazarus, echt waar! Als we zonder broeder Odino vertrekken, zou hij ons achterna kunnen zitten en ons met een geit kunnen slaan." Het kind lachte nu ook. "Wil je dat hij ons met een geit slaat? Nee hoor, zoon; natuurlijk gaat broeder Odino met ons mee."

“Naar Bourgondië?”

“Heel, heel ver weg van hier, Lazarus. Geef me nu de emmer. We hebben veel te doen.”

“Ik zal de emmer dragen, monnik.”

'Nee. Geef mij de emmer, Lazarus. Jij mag de volgende dragen.'

Ivan had de fakkel teruggepakt en hield hem nu naar de jongen uit. "Ga jij maar voorop."

'De emmer is zwaar, pater. Ik moet hem dragen.'

“Neem de fakkel. Ga voorop. Ik heb de emmer. Leid je weg, jongen.”

Met tegenzin pakte de jongen de fakkel en verlichtte de weg, zich ongemakkelijk voelend dat Ivan liep.

achter hem.

Bijna een uur was verstreken terwijl Lazarus de sierlijke muurschilderingen in de hoofdgang schrobde, die door jarenlange blootstelling aan oliedampen en roet zwartgeblakerd waren. In die tijd was de overvolle emmer met helder water veranderd in een halfvolle emmer met een donkere, stroperige brij, zo dik als Oost-Indische inkt. Een nieuwe tocht naar de waterput was noodzakelijk. Lazarus tilde de emmer op en liep de gang in, maar bleef stokstijf staan toen hij een zwarte rat langs de muur naast zich zag rennen. Broeder Clodius botste van achteren tegen de jongen aan, waardoor de emmer omviel en een flinke hoeveelheid van de smerige drab op de voorkant van de pij van de jongen spatte. 'Ga uit de weg,' snauwde hij. Hij liep verder langs Lazarus en achtervolgde de rat met een lange houten stok.

'Vergeef me, monnik,' mompelde Lazarus, terwijl hij verder de gang in liep en naar de vlekken op zijn habijt keek. Hij haalde Clodius in, die de rat in het nauw had gedreven tussen de muur en een muurkolom. 'Ik heb je nu,' sprak Clodius tegen de versteende rat. Lazarus bleef achter de monnik staan om een glimp van de rat op te vangen. De rat had niet door dat Lazarus erachter stond. Clodius hief de stok langzaam op, met de bedoeling de rat in de hoek te rammen en te doden.

Plotseling liet Lazarus de emmer water vallen, waardoor deze omviel en de inhoud over de vloer spatte. Daardoor werd de veroordeelde rat uit de spleet gespoeld. Het vuile water spatte over de voeten van broeder Clodius en in zijn habijt. Geschrokken schreeuwde hij en draaide zich om toen de rat, nu doorweekt, om een hoek schoot en in veiligheid kwam.

'Jij! Jij hebt dat expres gedaan!' snauwde hij Lazarus toe.

'Vergeef me, monnik,' antwoordde Lazarus. Hij zette de emmer rechtop, knielde neer en veegde haastig het water van de sandalen van de monnik. Clodius hief de staf naar hem op – Lazarus maakte zich schrap voor de slag.

'Clodius!' Broeder Ivan kwam woedend de gang in gestormd. Clodius liet haastig zijn stok zakken en sprak hem toe: 'Hij heeft een emmer vies water over me heen gegooid!'

'Wat?' Ivan bleef voor hen staan. Hij bekeek de rommel op de tafels van Lazarus en Clodius. gewaden.

'Ik heb een rat in het nauw gedreven en hij gooide vies water over me heen om hem te beschermen! Ik eis onmiddellijke excuses en straf!'

'Lazarus,' vroeg Ivan hem, 'is dit waar?'

'Ik heb de emmer laten vallen, monnik.'

“Opzettelijk?”

'Ja, pater.' Lazarus boog zijn hoofd.

"Kijk eens! Precies zoveel heb ik verzameld!" riep Clodius.

'Lazarus? Waarom?' vroeg Ivan hem.

'Gij zult niet doden, monnik,' zei Lazarus zachtjes. Clodius snoof en rolde met zijn ogen van walging.

Ivan vervolgde: "Maar dat gebod geldt voor mensen, niet voor ratten, toch?"

Lazarus verplaatste zijn voeten en antwoordde na een korte pauze: 'Ik weet het, monnik, maar—'

Ivan onderbrak hem: "Dan begrijp ik dat u de goede monnik wellicht uw excuses verschuldigd bent."

'Vergeef me, broeder Clodius. Ik wil nu graag gecorrigeerd worden.' Lazarus boog zich voorover.

Clodius hief zijn stok weer op toen Ivan tussen hen in stapte en zich tot Lazarus richtte.

"Uw boetedoening zal als volgt zijn: een emmer vers water halen en de gegraveerde muren schoonmaken."

Gaat u nu verder.

'Inderdaad, monnik.' Lazarus boog haastig en snelde weg met de emmer.

Clodius' mond viel open. "Je hebt hem dus de muren laten schoonmaken!"

Ivan, die een hoofd groter was dan Clodius, kwam dicht bij zijn gezicht staan en gromde: "Wat voor affaires?"

Heb jij enig recht op toegang tot mijn catacomben, behalve om ratten te vangen? Luister goed:

jij hebt de leiding over het abdijterrein en ik over wat zich daaronder bevindt. Jij corrigeert jouw

schildknepen en ik corrigeer de mijne! Ga nu meteen weg, Clodius!

De berispte monnik deinsde terug en stormde de gang in, schreeuwend en mompelend in zijn haastige vertrek. "Ik zal ervoor zorgen dat de jongen terechtgewezen wordt, Ivan! Ik ga nu naar de abt!"

"Doe dat vooral! En vertel hem dat je ratten in mijn catacomben achtervolgt, in plaats van je met de dieren bezig te houden..."

"Je eigen," riep Ivan terug. Clodius weigerde te antwoorden en verdween in de duisternis.

Ivan draaide zich van hem af en pas toen stond hij zichzelf een grijns toe – langzaam en ingetogen,

als een man die een weddenschap heeft gewonnen die hij nooit heeft afgesloten. Hij gooide zijn

schouders naar achteren en vouwde zijn handen achter zijn rug als een veroordeelde, maar trotse

gevangene, op weg naar de hel – en hij daalde dieper af in de catacomben terwijl de duisternis hem opslokte.

Clodius was een verbitterde man. Zelfs de abt had weinig geduld met hem. Gelukkig voor Ivan beschouwde abt Vonig hem als de zoon die hij nooit had gehad. In de ogen van de abt kon Ivan niets verkeerd doen. En alle monniken van de abdij schaarden zich eensgezind en vanzelfsprekend achter hem.

Vriendschap sluiten met Ivan betekende vriendschap sluiten met de abt – en daardoor gemakkelijke toegang krijgen

tot de wijnkelder van de catacomben. Omgekeerd was de zekerste manier om Ivan boos te maken, Lazarus, Miguel

of Thateus te mishandelen – die fragiele schildknepen die door een misvorming waren gedoemd.

~*~

Lazarus had zijn klusjes allang gedaan. Ivan rukte hem los van een geïllustreerd manuscript met felgekleurde vogels en bracht hem naar bed, doofde de paar brandende fakkels in de catacomben en trok zich terug in zijn appartement in de slaapzaal van de monniken voor de avond. Bijna alle monniken van Gardiens hadden allang hun slaap opgezocht, op een paar donkere, spookachtige gewaden na die in het maanlicht over het terrein dwaalden voor hun nachtelijke werkzaamheden.

Broeder Delon Odino verliet de slaapzaal van de monniken via een kleine zijdeur en sloop over de mistige binnenplaats voor zijn dagelijkse portie genot. Hij stak pas een fakkel aan nadat hij het trappenhuis van de catacomben was binnengegaan. Na een aantal bekertjes wijn voegde een slaperige Lazarus zich bij hem in de wijnkelder. Voor beiden was dit een routine. Ze genoten van de spanning, de sensatie van het verboden – Lazarus wist dat hij zijn kamer niet mocht verlaten na Ivans vertrek, en Odino, wiens zwakheid voor wijn geen goed bewaard geheim van de abdij was, was gewaarschuwd om na zonsondergang uit de buurt van de catacomben te blijven.

Odino zat nu op een werkbank, onderuitgezakt tegen de kelder muur met zijn benen gespreid voor zich. Vaten met oude wijn en tonnen met bezincksel vulden de ruimte om hem heen. De lucht was zwaar van de kleverige en penetrante geur van gefermenteerd fruit.

'Ah, Lazarus, mijn jongen. Ik dacht dat je lag te slapen. Kom binnen! Spreek!' Odino grijnsde en zwaaide met een halflege beker.

Behalve Ivan was Odino de enige andere monnik van de abdij die de jongen echt kende. In veel opzichten was de dikke monnik met de roze wangen als een oom voor Lazarus – oom én vriend.

'Had je niet door dat ik zou komen?' vroeg Odino hem, de woorden slordig uit zijn door de wijn aangeschoten lippen rollend.

'Wat?' vroeg Lazarus slaperig.

"Met jou en Ivan – weg uit de abdij."

"Dat wist ik niet."

'En als jullie zonder mij vertrekken, zal ik jullie allebei achterna jagen en jullie met een geit slaan.' Ze grinnikten samen. 'Op een vreemde manier zal ik deze abdij missen.'

'En de wijn?' vroeg Lazarus. Odino wierp hem een afkeurende blik toe.

Lazarus liep nerveus door de kamer, raakte alles aan wat hij tegenkwam en ging nergens heen, alleen maar weer rond, als een kind dat aan het spelen was.

Ten slotte sprak Odino opnieuw: "Ik heb de afgelopen dagen een vuur in je zien branden – je bloed kookt. Je wilt bevrijd worden uit deze catacomben, nietwaar?"

"Ik wil de wereld zien – buiten de boeken om. En vogels – levende *vogels* – *die vliegen*. Niet zoals de

"Die dode die je me bracht."

Odino barstte in een hartelijke lach uit. "Heb je dat ding nog steeds?"

"Ik opende zijn vleugels – hij viel in stukken uiteen. Ik wikkelde hem in en legde hem in een van de crypten. Heeft broeder

"Zeg jij maar, Ivan, wanneer we naar Bourgondië vertrekken?"

"Dat komt nog wel, jongen. Heel snel."

Na een korte pauze vroeg Lazarus: "Monnik, mag ik u iets vragen?"

"Inderdaad."

'Vind je het dan helemaal niet erg om de abdij te verlaten?' Lazarus zocht in zijn gezicht naar meer dan alleen woorden.

"De routine is saai geworden. Ik kan de dagen niet meer bijhouden."

"Wat moeten we dan doen, zonder de abdij?"

'Welnu, om te beginnen hoeven we ons niet meer aan de regels van de dag te houden. Vindt u dat niet prettig?'

'Ik denk het wel... ik weet het niet.' Lazarus liet zijn kap over zijn hoofd zakken.

'Natuurlijk niet. Dit is alles wat je kent: deze catacombenmuren en dezelfde saaie routine. Maar je zult het snel genoeg zien. Je hoort hier niet thuis – je vader weet dat maar al te goed. Hij ziet wat ik al een tijdje zie: een vogel die in zijn kooi fladdert.'

'Welke vogel?' Lazarus keek rond in de kelder. 'Waar?'

"Jij bent de vogel en de *abdij* is de kooi," verduidelijkte Odino.

Lazarus leunde tegen de tafel, naast Odino. 'Smaakt de wijn zoals hij ruikt, monnik?'

'Nog beter.' De monnik glimlachte en bracht een theatrale toast uit op de jongen, waarna hij een flinke slok nam uit de ruwe houten beker.

"Het ruikt vies. Het zal wel vies smaken."

'Na een paar koppen denk je niet meer zo na over de smaak.' Odino veegde met zijn mouw over zijn grijns en reikte de lege beker naar de jongen. 'Help een dikke en vermoeide dwaas, jongen.' Lazarus nam de beker aan.

'Waarom drink jij meer wijn dan de andere monniken, broeder?' vroeg Lazarus, terwijl hij een wijnvat naderde.

'Eerste Timoteüs, 23 van de 5?' vroeg Odino haastig.

De jongen aarzelde niet. "Drink geen water meer, maar een beetje wijn, vanwege je maag en je veelvuldige kwalen."

"Nog een keer – dit keer in het Latijn!"

Lazarus antwoordde gehoorzaam: "*Noli adhuc aquam bibere sed vino modico utere propter maagtum tuum, et frequentes tuas infirmitates.*"

Odino lachte, stopte abrupt en knipte met zijn vingers. "Niet dat vat! Deze,

'Jongen,' zei Odino, wijzend naar een ander vat. Lazarus liep naar een dichterbij gelegen vat en vulde voorzichtig de beker. 'Het is toch allemaal hetzelfde, dacht ik? Waarom, *dit* vat, monnik?'

Nadat Lazarus was teruggekeerd en de beker aan Odino had gegeven, vroeg de monnik hem: "Lucas, 39 van 5?"

Opnieuw aarzelde de jongen niet. "En niemand die oud heeft gedronken, wenst meteen nieuw, want hij zegt: 'Het oude is beter.'"

Odino schaterde zo hard dat hij wijn over de hele keldervloer morste. Als een verwarde hond kantelde Lazarus zijn kop opzij en bleef als een standbeeld staan, terwijl Odino zich herpakte.

Toen vroeg Lazarus: "Wat is dat? Ik spreek het toch goed uit?"

'Inderdaad, dat doe je wel – zoals altijd, Lazarus. Maar nu heb ik het geheim ervan ontdekt,' stamelde de monnik, nog steeds trillend van ingehouden vrolijkheid. 'Zoals ik het zie, heb je een kleine " Een scriptorium vol piepkleine boekjes onder dat masker van jou. En je slaat de bladzijden om met je neus."

'Ik heb geen kleine boekjes, monnik,' antwoordde Lazarus kortaf.

Odino lachte om zijn serieuze antwoord. "Maar hoe doe je dat, jongen? Spreek je elk woord hardop uit?"

"Ik kan lezen."

'Woorden blijven echter niet zo lang in andermans geheugen hangen als in dat van jou. Hoe kun je iets maar één keer lezen en het voor altijd kennen? Niemand in deze abdij kan dat – in al mijn jaren ken ik niemand, behalve jij. Vertel me hoe dat geheim zit.'

'Ik kan het me alleen herinneren, pater.'

'Natuurlijk wel, jongen,' zuchtte Odino. 'En alleen de Heer kent de *diepte* van zoiets. '

"Een uitzonderlijke zegen zoals de uwe." Opnieuw bracht hij een toast uit op Lazarus, alvorens de laatste slok wijn uit zijn beker te nemen. Vervolgens schoof hij de beker naar Lazarus toe om bijgevuld te worden, maar hij trof hem aan als leeg. Met de rug naar de ingang van de kelder aan.

Lazarus draaide zich om naar Odino. "Monnik, er komt iemand aan! Misschien wel drie, denk ik." Odino sprong van de werkbank alsof zijn stoel in brand stond. Hij waggelde haastig naar de achterwand en veegde grondig alle wijnresten van zijn mond terwijl hij zijn beker achter een vat verborg. Lazarus liep naar de andere wand, pakte de fakkel uit de houder, doopte hem in de oliepot en doofde alle vlammen in de kelder – de ruimte werd pikzwart .

In de duisternis zocht Odino, met zijn armen zwaaiend, in de richting waar hij Lazarus voor het laatst had gezien. "Kom hier, jongen. Leid me," fluisterde Odino.

'Waarheen moet ik u leiden, monnik?'

'*Stil, let op je woorden. Leid me hier weg. Ik kan niets zien,*' siste Odino.

ongeduldig tastte hij in de lucht naar Lazarus.

'Waar wil je heen?' vroeg Lazarus, terwijl hij Odino's hand voorzichtig vastpakte.

"Blazes of Angels! Overal naartoe, jongen! Haal me hier weg!"

"Naar een grafkelder dan?"

'Ja, een crypte! Meteen!' siste Odino.

Lazarus leidde Odino uit de wijnkelder en door de donkere gang. 'Hier, monnik,' fluisterde hij, terwijl hij Odino's hand naar een dikke ijzeren klink leidde. De monnik trok de zware deur open en gebaarde in het donker naar de plek waar hij de stem van de jongen voor het laatst had gehoord. Naar binnen! Schiet op!

'Ik ben hier, monnik.' De stem kwam nu van achter hem, vanuit het graf.

'Lazarus,' fluisterde Odino, terwijl hij de deur dichtduwde, 'hoe kun je zoveel weten en toch zo weinig verzamelen?'

"Ik begrijp uw bedoeling niet, monnik."

'Natuurlijk niet. Je kunt de tekst in je gedachten lezen, maar je begrijpt mijn bedoeling niet?'

"Ik wist niet waar u heen wilde gaan, pater."

"Ah! Dan weet je me *toch* te pakken te krijgen."

"Je hebt me niet verteld waar je—"

De deuren van de catacomben gingen open en Odino onderbrak hem: "Ssst, jongen, ze komen eraan." Drie monniken liepen een stukje de tunnel in om fakkels en een emmer olie te halen. Net zo haastig vertrokken ze weer. Nadat ze de deur van de catacombe hoorden sluiten, glipten Lazarus en Odino beiden de crypte uit. Lazarus keerde terug naar zijn kamer en Odino, nog steeds dronken, volgde de muren de catacomben uit en keerde terug naar zijn slaapvertrekken.

Elders, in een schilderachtige cel op de eerste verdieping van de monnikenslaapzaal, lag Ivan diep in slaap. Door een smal, open raam scheen een opgezwollen maan die de schamele inhoud van de kamer onthulde: een bed met een houten kruis aan de muur erboven, een schrijftafel vol boeken en een kleine kist met Ivans aardse bezittingen. Stilte heerste er.

Een klapperend geluid van vleugels verbrak de donkere stilte en een lichtgevende raaf verscheen op de vensterbank, zijn koude blik gefixeerd op Ivan. De kamer werd zo koud dat er mist opsteeg rond Ivans adem. Meteen sprong de raaf de kamer in en veranderde in een naakte vrouw die op blote voeten over de vloer liep.

Lucifael gooide haar lange haar achterover en bleef staan aan het voeteneinde van Ivans bed. Met pikzwarte ogen en een kokette grijns bekeek ze hem aandachtig. 'Het lot brengt ons weer samen,' fluisterde ze. Ze streek met een zwarte nagel over hem heen. 'Blijf slapen, mijn liefste.' Ivan trok een grimas, nu gehuld in een sensuele droomwereld. 'En deze keer zal ons zaad de geschiedenis herstellen – jou verderfelijk maken in...'

"Hetzelfde," zei ze, terwijl ze zijn dekens opzij schoof, zijn kleren losmaakte en hem streefde. 'En ik zal niet onder u liggen,' kreunde hij. Toen ze hem zo aantrof, besteeg ze het ongelukkige paard en reed erop; en de rookwolk van Ivans adem steeg op als het gesnuif van een galopperend beest, zijn ogen rolden wild achter oogleden die in zonde waren gesloten. En in die korte tijdspanne van door de duivel gezaaide lust, net zoals honderd monniken sindsdien hebben geleden, viel er weer een Gardiens- broeder in ongenade.

~*~

De eerste zonnestralen braken aan zoals altijd – te vroeg voor een aantal oudere monniken van de abdij en nog eerder voor broeder Odino na een avondlijke pelgrimstocht naar de wijnkelder. Lang voordat de meeste monniken in de slaapzaal wakker werden, stortten de oudere monniken zich op hun dagelijkse bezigheden: de verzorging van de paarden, de bereiding van de ochtendmaaltijden en diverse andere taken, waarvoor ze als eersten aan de dag moesten beginnen. De vroege ochtendoproep van een oudere monnik, Ivan, bracht nieuw leven in de catacomben van de abdij. Hij werd vergezeld door zijn vaste schildknaap, Lazarus, die zich bewees door de vele fakkels in de catacomben te maken, te vervangen, aan te steken en te doven. Dankzij hun inzet bleven de tunnels in onberispelijke staat, ondanks het drukke verkeer van monniken en schildknappen dat er dagelijks plaatsvond.

Verontrust, maar zich niet bewust van het eerdere bezoek van de ravengeest, omarmde Ivan zijn dagelijkse routine. Onder zijn bed haalde hij een houten kom tevoorschijn, bedekt met een doek – zijn onaangeroerde maaltijd van de vorige avond. Met een brandende fakkel en de kom verliet hij de slaapzaal, stak het donkere abdijterrein over en ging een lang gebouw binnen, waarin de ingang van de catacomben zich bevond. Hij liep door de gang, sloeg een hoek om, zwaaide een houten deur open en daalde een stenen trap af, zijn fakkel hoog in de lucht. Zijn passen waren lang en bedachtzaam toen hij de catacomben betrad, zijn ruwe gewaad flikkerde in het fakkellicht als een zelfgeweven gordijn dat danste in de wind van een open raam.

Terwijl de monnik dieper de oude, kronkelende tunnels in liep, verschenen er geweldige nissen langs een van de muren, tussen gecanneleerde zuilen van gebeeldhouwde steen. De wanden van de nissen waren versierd met uitvoerig gebeeldhouwde groteske figuren. Het vreemde tafereel stond daar, zwartgeblakerd. met eeuwenoude fakkelrook, die afschuwelijke combinaties van mens en dier uitbeelden. Er waren ridders met vogel- of hondenkoppen; demonen en roofdieren met mensgezichten; wezens met afschuwelijke trekken en met bont bedekte, mensachtige ledematen. In al Honderden figuren, maar één ding was constant: elk droeg een paar benige vleugels, zoals die van vleermuizen. De afschuwelijke muurschilderingen waren een verzameling afwijkingen die alleen de verdoemden en dementen zouden kunnen waarderen.

Nog verder naar beneden maakten de houtsnijwerken plaats voor gladde muren waarin een

Een reeks houten deuren: dit waren ingangen naar cryptekamers met de gemummificeerde overblijfselen van bevoorrechte pauselijke hoogwaardigen – voormalige abten, broeders van de Lagere Raad, zelfs enkele bisschoppen en andere edelen. De broeder ging bij de ene splitsing rechtsaf en bij de andere linksaf. Nu opende de catacombe zich in een doolhof van tunnels, die zich in alle richtingen kronkelden. Ivan baande zich een weg door het labyrint van stenen blokken en gehouwen ondergrondse rotsen, hoewel zijn diepblauwe ogen afwezig waren, verdrongen in een donkere en onrustige zee.

Na een tijdje stopte hij bij een smalle deuropening. Hij zette de fakkel in een nis in de muur, boog zich voorover in het donker en zei: 'Lazarus, ik breng meer eten. Eet eerst, dan steken we de fakkels aan.' Uit een zak in zijn gewaad haalde hij een dunne waslont en stak die aan op de fakkel. Hij glipte de kamer in en hield de lont tegen een olielamp die op een omgekeerd eikenhouten vat stond. Gedempt licht vulde de kleine kamer en onthulde een klein houten bed tegen de muur. Daarop zat een slaperige Lazarus, zijn kap af, zijn vuisten wrijvend in zijn ogen. De jongen gaapte, waarbij een stel dikke, stompe hoektanden zichtbaar werden.

Zijn gelaatstrekken leken op die van elke jongen van zijn leeftijd, afgezien van zijn tanden en oren – oren die meer leken op een kruising tussen die van een kale hond en een elf dan op die van een jongen. Hij had een dikke, warrige bos steil zwart haar. Zware, donkere wenkbrauwen. Een paar doordringende indigoblaauwe ogen boog zich over hem heen. Vreemd genoeg, met zijn mond dicht en oren bedekt, zou hij gemakkelijk voor een andere jongen aangezien kunnen worden. Lazarus' verschijning was eerder vreemd dan weerzinwekkend; hij had een bijna mystieke, wilde, maar tegelijkertijd zachte en enigszins aantrekkelijke uitstraling. Een loszittend gewaad lag over de dunne schouders van de jongen en verzamelde zich uiteindelijk rond zijn enkels. Ruwe jute sokken omhulden zijn voeten, waarvan de zolen gerafeld en zwartgeblakerd waren door het vuil dat hij van de tunnelvloeren had meegetra

Ivan stond even stokstijf, met wijd opengesperde ogen, en stapte toen zo krachtig naar het houten bed dat de slaperige jongen zich tegen de muur terugtrok. "Zet hem weer op," beval de monnik streng. "Onmiddellijk!" Ivan zette de kom met een klap neer en keek de kamer rond. "Waar is hij? Je moet de kap altijd dragen, jongen! Hoor je me? Altijd!" De afgeleide blik van de monnik was verdwenen; in plaats daarvan zag hij een gekwelde uitdrukking die Lazarus aannam dat het woede moest zijn, hoewel dat niet zo was.

Ivans strenge berisping maakte hem helemaal wakker en de jongen gehoorzaamde. Hij reikte achter zich om de kap van het bed te pakken en klaagde, terwijl hij het masker over zijn hoofd schoof: "Monnik, ik kan niet slapen. De kap draait en blokkeert mijn ademhaling."

Ivan ging naast hem zitten en Lazarus draaide zijn hoofd zodat Ivan de veters aan de achterkant van de kap kon aantrekken. 'Het maakt niet uit. Je moet hem altijd dragen. Klap de stoffen flap over je mond omhoog als het moet, maar laat de kap over je gezicht zitten.'

'Mag ik de nieuwe monnikspij dragen, broeder?'

'Het is nog niet klaar. Ik ben het nog aan het naaien.' Ivan liet zijn vingers langs de leren veters glijden en trok ze af en toe aan, terwijl Lazarus de gaten voor zijn ogen uitlijnde.

'Het is zo klaar,' zei Ivan, zijn stem iets minder hard klinkend. 'Houd deze veters nu goed vast, dan zal deze niet zo gaan draaien. Ah, ik begrijp het. Je haar is te veel.'

"We zullen het uitdunnen als ik de nieuwe kap af heb." De monnik knoopte de koorden stevig vast en stond op uit bed. "Zo, weer strak. Als je het nog een keer losmaakt, wees er dan zeker van dat ik je daarvoor zal straffen, Lazarus. Nu, hier; eet." Ivan pakte de kom en zette die in Lazarus' handen.

De monnik liep naar de deuropening en leunde ertegenaan. Zo nu en dan gluurde hij de kamer uit naar Lazarus, alsof hij de jongen in de gaten hield. Hij zag hoe stukjes brood, gedrenkt in geitenmelk, onder de kap verdwenen. Even later trok Ivan de fakkels van de muur. 'Ik zal de fakkels klaarmaken. Ontmoet me in de wijnkelder als je klaar bent,' zei Ivan, terwijl hij uit de deuropening stapte.

Lazarus riep hem toe: "Monnik, mag ik u een vraag stellen?"

Ivan antwoordde: "Wat is er, zoon?"

"Waarom schreeuwt de poortsteen?"

'Schreeuwen? Waarom verzamel je het zo?'

"Het klinkt luider, alsof het zich in deze kamer afspeelt."

"Ik wil niet dat je daarover nadenkt, Lazarus. Laat het los. Je mag niet

Weet dat het bestaat. Denk eens aan iets anders – misschien vogels, bomen, of de grote, stromende rivieren waar we het zo vaak over hebben gehad. Denk zelfs eens aan engelen – puur genoeg. Kun je dat voor ons beiden doen?"

"Dat zal ik doen, monnik."

Ivan wilde weggaan toen de jongen hem weer riep.

"Kunnen vogels net zo hoog vliegen als engelen? Zelfs tot in de hemel?"

'Nee, Lazarus.' De monnik klonk vermoeid. 'De hemel is voor de mens, niet voor de dieren op aarde of de vogels in de lucht.' Toen voegde hij eraan toe: 'Spreek niet meer over de Poortsteen, tegen niemand. Ik wil er niets meer van horen.'

"Broeder – ben ik een mens?"

"Je bent nog maar een jongen. Je hebt nog veel te leren – ooit. Genoeg vragen, Lazarus. Eet." En onthoud goed wat ik zeg over de Poortsteen – begrijp je wat ik bedoel?

'Ja, monnik.' Lazarus keerde zich weer tot zijn eten toen Ivan verdween.

~*~

Boven de grond, in de zware schaduwen van de lege abdijkathedraal, kwam een zwarte kever tevoorschijn uit een smalle holte en rende over de stenen vloer richting het altaar. Hij stak het koor over, door het laatste ochtendlicht van de maan, en rende tegen de plaat aan waarop het altaar stond. Tussen de vloer en de plaat liep een smalle spleet en de kever zocht naar een ingang die groot genoeg was voor zijn gevleugelde, gebogen rug. Plotseling stopte zijn beweging. Verstijfd draaide hij zich op zijn rug. Het insect had geen ingang gevonden, maar een uitgang – en uit die spleet sijpelde een kolkende, levende duisternis.

De merkwaardige kever viel, opgeslokt door de pikzwarte schaduw die van ver beneden opsteeg; zich verspreidend omhoog en dwars door de plavuizen als licht – maar dit was het tegenovergestelde van licht. Waar hij viel, was er niets, en zelfs de schaduwen van de maan leken er helder bij in vergelijking.

Toen deze onheilspellende duisternis de rand van het heiligdom bereikte, ging een stofwolk gepaard met een aanhoudend gesis dat van onder de altaarsteen opsteeg, en klonk het geheel als een vulkaanuitbarsting. Een scherpe, zwavelachtige substantie verontreinigde de lucht. Een bleek gas sijpelde uit de spleet en begon vorm aan te nemen, kolkend en steeds dichter wordend. De bewegende massa schoot omhoog, slingerde en spiraalde tussen de steunbeerzuilen door en cirkelde rond het plafond als een gevangen huisvlieg. Vervolgens dook het naar beneden en bestookte het heiligdom met slierten olieachtige, stinkende wolken, alvorens te verdwijnen in een gang met kleedkamers voor geestelijken.

In een hoek van een kleedkamer, zwaar op de vloer, borrelde de wolk terwijl de mist optrok en een donker wordende massa onthulde die erin groeide. Botten, ligamenten, weefsel en huid stolden, eindigend met een havikachtige schreeuw die door de stille gangen van de kathedraal scheurde. Het gebeurde opnieuw, zoals het sindsdien al honderd keer was gebeurd. Een nieuwe Groteske werd geboren – een nieuwe nakomeling van Eljo, nu voortgebracht door de aanwezigheid van de Franse monoliet. Het kind was van een oeroud en beestachtig ras, zo oud als de dageraad van de hel, en was slechts voortgekomen uit de vleselijke vereniging van een mens en een engel die zo kwaadaardig was om zo'n afwijking van de schepping voort te brengen. De Groteske was een vrouw, bijna menselijk van vorm, en qua grootte en gestalte vergelijkbaar met een meisje van zes of zeven jaar. Ze droeg een paar vleugels – van vlees en bot – die leken op die van een grote vleermuis. Met zwart haar, indigo ogen, en een paar elfachtige, hondachtige oren; al met al zou haar ongewone verschijning een weerspiegeling kunnen zijn geweest van, en een jongere versie van, de schildknaap Lazarus.

~*~

Vanuit het perspectief van een vogel in vlucht vormde de kathedraalabdij de vorm van een kruis.

met een verticale centrale hal die doorsneden werd door een paar uitlopende vleugels. Er waren drie sets dubbele buitendeuren: de hoofdingang, aan de voet van het kruis, en andere aan de buitenste uiteinden van elke vleugel. Het heiligdom bevond zich in het hart van het kruis, bovenop de monoliet. De biechtstoelen en de ruimtes voor boetedoening en geseling bevonden zich aan de kop van het kruis. De sacristie, de sacristie en de praktische ruimtes waren ondergebracht in de linkerarm van het kruis, en een gebedsruimte met terrassen vormde de rechterarm.

De donkere uren van de vroege ochtend verstreken ongehinderd, en een monotoon, verafgelegen geklingel begon het landschap te teisteren; de massieve klokkentoren van de abdij luidde een nieuwe dag van *ora et labora* in – gebed en werk. In het schemerige ochtendlicht dreven lange rijen monniken door een dunne mist naar de gebedsruimte van de kathedraal. Het geklingel van buitendeursloten verbrak de crypte-achtige rust in de kerk. Een acoliet leidde de heilige processie en baande een weg met een rokend wierookvat, waarbij hij de geperforeerde metalen bal heen en weer zwaaide als een slinger. Lange rijen houten zitplaatsen stonden tegenover elkaar aan weerszijden van een breed middenschip. De voorste rijen stonden gelijk met de vloer, terwijl de achterste rijen tegen de muren aan stonden. Elke zitplaats was voor slechts één monnik bestemd, met uitzondering van de aangewezen gastplaatsen het dichtst bij de achterwanden. De rijen priesters braken uiteen en ieder vond zijn eigen plaats.

De broeders Ivan en Odino liepen samen door hetzelfde gangpad. Een paar stoelen verderop stopte Ivan en fluisterde over de broeders Clodius en Greville heen: "Heb je nog meer ratten gevonden, Clodius?" Clodius antwoordde met een uitdagende blik. Ivan grijnsde en liep verder. Odino stopte en aaide Greville over zijn hoofd. 'Hij heeft broeder Greville gevonden , hier!' De norske monnik sloeg Odino's hand weg. Odino grinnikte en volgde Ivan, terwijl Greville hem grommend nariet: 'Jouw dag komt nog wel, Odino!'

'Trek je er niets van aan,' troostte Clodius Greville met opgeheven kin en strakke lippen, 'zelfs zonder de abt zullen we ze allebei vernederd zien worden.'

Een paar stoelen verderop ging hij zitten. Toen Ivan zag dat de stoel onder hem bezet was, begon hij te grijnzen. 'Nicholas!' Een kordate, zongebruinde jonge monnik keek op en glimlachte naar hem. Na enkele maanden afwezigheid in de abdij bleef monnik Nicholas als dorpspriester verbonden aan het nabijgelegen dorp Murat. Nicholas zei: 'De verloren zoon is terug!' Ivan grinnikte en vroeg: "Hoe gaat het met de goede mensen van Murat?" 'Ze hebben dringend begeleiding nodig.' Ivan knikte bevestigend. Odino kwam dichterbij en, toen hij Nicholas zag, bleef hij abrupt staan. 'Zie ik het goed?' Odino snelde naar voren, Nicolaas stond op en de twee monniken omhelsden elkaar. "Fijn je weer te zien," antwoordde Nicolaas.

Odino fluisterde ondeugend in zijn oor: "En hoe vergaat het de weduwe van de schoenmaker?"

Nicholas zuchtte en schudde zijn hoofd naar de grond. "Ze stelt mijn geloof op de proef, broeder." Ze grinnikten toen omstanders hun hoofd omdraaiden en gezichten lieten zien die deden denken aan ernstige verstopping. De twee monniken herpakte zich en gingen zitten. De klok van de abdijtoren luidde en het werd stil in de zaal.

Vanuit een stoel op de eerste rij stond een jonge monnik op en liep naar een podium in het midden van het gangpad. Bovenop het podium lag een uitvergroet, open gebonden exemplaar van de Heilige Schrift. Hij liep om het rekwisiet heen, boog respectvol en kuste het boek. Hij schraapte zijn keel, legde een wijzende vinger tussen de bladzijden en las hardop voor: "Wee degenen die het kwade goed en het goede noemen." het kwaad, dat duisternis voor licht en licht voor duisternis aanhoudt, dat—"

"*Gekrijs!*" De priester greep het podium vast en draaide zich om, intens zoekend naar de bron van de afschuwelijke stem die door de lucht klonk. Meer dan honderd paar wijd opengesperde ogen. Hij schoot langs hem heen richting het heiligdom. Iedereen was stomverbaasd. Bijna alle monniken hadden dat geluid al eens eerder gehoord, maar toch keken ze allemaal even verward.

Abt Vonig sprong op, fronsend. Alle ogen waren op hem gericht. "Ik verwacht dat iedereen, behalve de Lagere Raad, terugkeert naar de slaapzaal. Onmiddellijk!" Nicolaas en honderd andere aangeslagen en gefrustreerde monniken verlieten de ochtendvespers, sprongen op en stroomden naar de deur. De abt riep hen na: "Kniel neer in jullie cellen en herhaal jullie boetedoeningen, totdat ik anders beveel!" Drieëndertig oudere monniken bleven achter, onder wie Ivan, Odino, Clodius en Greville.

Toen de laatste priester de kathedraal had verlaten en de deur had gesloten, draaide Vonig zich om en bekeek de rest van de verbijsterde menigte; zijn eigen gelaat straalde van blijdschap. Woede, vermengd met walging. Meer gegil klonk. Terwijl Vonigs brandende blik over de rijen monniken gleed, lieten de hoofden die zich uitstrekten zakken en keken nieuwsgierige ogen haastig naar de grond.

'Wie van jullie is verantwoordelijk? Biecht het op!' Geen enkele priester biechtte op. Vonig draaide zich om en stormde naar het podium. "Goed dan; neem jullie posities in!" Meteen gehoorzaamden ze, wetende wat er volgde: met elke nieuwe Grotoske die geboren werd, betaalden allen de prijs – dat deden ze altijd, en dat zouden ze nu ook doen, zoals ze nog vele malen zouden doen. Als één man stonden de broeders van de Lagere Raad op, daalden af van de terrassen en verzamelden zich in het middenschip. Ieder knielde neer en vouwde zijn handen in zijn rug.

Voor het heiligdom zetten de drie onderzoekers zich schrap en zwaaiden de deur open – niets. De monniken stapten voorzichtig het schemerige interieur binnen. Op een paar gewaden na...

De met doeken bedekte beelden, sokkels en andere religieuze voorwerpen, de kamer zelf, stond leeg. 'Sss!' Hun blikken schoten omhoog en ze ontdekten het groteske wezen met gespreide vleugels en wild zwart haar, dat stompe, hondachtige hoektanden ontblootte en op een stenen richel vlak bij het plafond zat. Ze liet een stortvloed aan boos klinkende woorden los, vreemd en exotisch in de oren – de taal van de engelen.

De abt wierp een indringende blik over het podium naar de kaalgeschoren hoofden van de nederig gebogen mannen, en draaide zich vervolgens om. Zijn aandacht was volledig gericht op het boek voor hem. Hij bladerde erdoorheen, zijn nek en oren gloeiden rood van woede terwijl er nog steeds gegil en vreemde taal klonk. Een van de zes onderzoekers kwam terug, met een vleeswond op zijn kaak. Bloed sijpelde tussen zijn vingers door en druppelde op de vloer.

'Laat ons met rust,' antwoordde de abt. 'Verzorg je wond.' De monnik boog en liet een aanzienlijk spoor van water achter richting de kathedraal, terwijl geschreeuw en gegil getuigden van de voortdurende strijd in het heiligdom.

Kort daarna naderden zijn twee metgezellen, worstelend met een spartelende Grotisque die was ingewikkeld in een doek. in een monnikspij . De abt hield hen tegen bij het podium en ze drukten haar tegen de grond. Gedempt maar vastberaden vervolgde ze haar tirade vol engelachtige veroordelingen.

Vonig prikte met zijn vinger in de Schrift en schreeuwde over haar en zijn gemeente heen: "En de Heer zei: Ga, daal af, want uw volk heeft zichzelf verdorven!" Zijn woede dreunde door de luchtbogen van het plafond. De abt wierp een blik op de lange gezichten van de priesters . Een schijnbaar vreemde kalmte daalde over hem neer; zijn gelaatstrekken veranderden in overeenstemming met een totaal andere gemoedstoestand. Zachtjes sloot hij het boek, klopte op de kaft en staarde ernaar.

Hij tilde het boek van het podium, hief het hoog op en slingerde het weg – het boek kletterde op de grond tussen de monniken. Voorovergebogen over het podium brulde hij, terwijl de protesten van de Grotisque zijn tirade onderbraken: "Gij zult geen andere goden voor Mij hebben! Gij zult u geen gesneden beeld maken, noch enige gelijkenis van wat in de hemel, op de aarde of in het water onder de aarde is! Gij zult u niet voor hen buigen , noch hen dienen, want Ik ben een jaloerse God, die de ongerechtigheid der vaders bezoekt aan de kinderen tot in de derde en vierde generatie van hen die Mij *haten* !"

Vonig bekeek hen aandachtig, maar als een vader die zijn eigenzinnige zonen observeert, probeerde hij zichzelf ervan te overtuigen dat dit geen slechte mannen waren. Als hun abt was hun falen ook zijn falen; hun schuld was zijn schuld. Niettemin, mannen blijven mannen, heilig of niet, zei de abt tegen zichzelf. Zelfs

Zoals Adam de lendenen van een vrouw begeerde – lust is lust, in een slecht hart of in een zuiver hart, net zoals een kronkelende slang Adams lendenen kende. Van aap tot monnik, de verlangens van het vlees lagen in het blauwdruk van de schepping gebrand. Deze nieuwe groteske bevestigde Vonigs overtuiging – dat de mens de wetten van de schepping zou blijven gehoorzamen, zelfs ten koste van zijn eigen geloofswetten.

De abt liep om het podium heen en stapte tussen hen in. 'Jij,' zei hij, terwijl hij een monnik een schop gaf, 'wat moet ik met dat ding?'

De geschrokken priester antwoordde: "Dat weet ik niet, abt. Het is niet van mij."

'Ze zijn allemaal van jou,' snauwde Vonig hem toe. 'Jij bent een raadsbroeder!' Hij richtte zich tot een ander: 'Jij! Waar moet ik het in hemelsnaam mee doen?'

De tweede antwoordde: "Bovenop de kathedraal?"

'En waarom niet?', vroeg de abt.

Het is vol.

"Zo is het – er is geen ruimte meer over."

“Misschien de Notre Dame?”

“Oh, maar ze vragen niet om meer.”

Een derde monnik nam het woord: "Abt, ik ken heilige grond in het noorden – een nieuwe kathedraal." Mogen we het cadeau sturen naar—"

Vonig draaide zich om en onderbrak hem: "*NEE!* Geen van hen mag het terrein van de conciliekloosters verlaten! We hebben elke orde van de Heilige Stoel ervan overtuigd dat Gardiens en Canello wemelen van meester-steenhouwers die deze—deze *geschenken—maken!* Mogen we onszelf toch eens de baas zijn. Nee, geen geschenken. Zonden! Die van jou—verzegeld in steen! Genoeg!"

De monnik wendde zijn blik af van Vonigs doordringende starende ogen. Vonig draaide zich om en liep heen en weer tussen hen in. "Onthoud dit: de beelden zijn slechts tijdloze getuigenissen van jullie zonden – in steen gebeitelde documenten die jullie een rechtmatige aanspraak op de hel zullen bezorgen. En deze *Vrouw-Spook* van de Poortsteen—"

Meteen flipte een vloedgolf van wellustige beelden door Ivans hoofd – perverse mentale voorstellingen van zijn gedroomde vereniging met Lucifael. En hij ontdekte dat de nachtelijke ontmoeting geen droom was geweest, zoals hij aanvankelijk had gedacht.

“Ze is verleidelijk, nietwaar? Rijp en gewillig? En oh, zo graag wil ze behagen—”

Ivans ogen sperden zich wijd open bij het zien van de vastgebonden en worstelende Grotoske, en bij het volledige besef van de voorheen onbewuste, maar directe rol die hij had gespeeld in de totstandkoming ervan.

“En wanneer je verdoemenis verdient, zal deze hoerengeest van je lust je misschien begroeten in

Moge de hel je troost bieden zoals zij dat ooit deed. Maar aangezien zij je niet langer hoeft te verleiden met haar lugubere en verdorven charmes om je ten val te brengen, zou zij je misschien troost kunnen bieden in haar ware gedaante – als die van een afschuwelijke slang of een draak. En als de vrouwelijke geest werkelijk de duivel zelf is? O, inderdaad, misschien zou hij je troost kunnen bieden op manieren die je je niet eens kunt voorstellen. Misschien kan hij je lichaam ontwijden terwijl je schreeuwt – zijn wil met je doen – voor eeuwig. O, de fantasierijke manieren waarop hij dat zou kunnen doen – de vele kwellingen. Kun je ze tellen – de oneindige manieren die zelfs de hardste man de tranen van een fragiel meisje zullen doen huilen – terwijl hij brandt – voor eeuwig schreeuwend in het "Van de hel?" Vonig keek hen allemaal met een frons aan. Hij raapte de Schriften van de vloer op. Hij kuste het en liep vastberaden terug naar het podium. Hij smeedt het neer, zijn woede galmde door de kathedraal.

Ivan was ervan overtuigd dat zijn bekentenis de veiligheid van Lazarus in gevaar zou kunnen brengen en, zoals elke rechtvaardige en beschermende ouder zou doen, gehoorzaamde hij zijn instinct en bood niets aan. De aanhoudende tirades van de abt vervaagden tot onsamenhangend gemompel terwijl Ivan worstelde met zijn nieuwe demon in zichzelf: het pas ontdekte besef dat hij de vader was van een *tweede kind*. Grotesk—een tweede Lazarus—een extra kruis om te dragen. Hij klemde zijn kaken op elkaar en staarde strak naar de plavuizen onder hem.

Ivan schrok op toen de abt het zweet van zijn voorhoofd veegde en brulde: "Er zijn luiaards onder ons! Ik zal ze weer aan het werk zien – een nieuwe klokkentoren bouwen voor de abdij!" Hij hief zijn hoofd op en speurde de schemerige bovenste regionen van de kathedraalvleugel af. Hij vouwde zijn handen samen en deelde met een beheerste stem zijn visie met hen: "Het zal hoger en dieper zijn. Het zal aan de basis breder zijn dan aan de top en zal terrassen hebben die groot genoeg zijn voor duizend Grotesken. Ten eerste, zonlicht; de toren zal zo hoog de hemel in reiken dat de zon nooit ondergaat boven deze stenen Demonen. Indien nodig zal de toren de wolken doorboren. Ten tweede, heilige grond; een van jullie zal worden opgesloten in de Toren, biddend te allen tijde, en u zult de klok luiden als boetedoening voor de rest van uw dagen. Op die manier zal de toren nog heiliger worden dan onze kathedraal. Ten slotte, om het kwaad af te weren, zullen we de toren rond maken, zodat uw gruwelen alle kanten op kijken. De duivel zal uw stenen grotesken vanaf elke heuvel en elk dal op aarde zien en zal deze grond vrezen. Nu zou u tegen mij kunnen zeggen dat constructie Zo'n toren is niet mogelijk. Als dat zo is, is mijn antwoord simpel: u zult mij laten zien waarom dat niet mogelijk is – door hem *te bouwen*. Wat zegt u daarvan?"

"*Gekrijs!*" Het groteske monster spartelde wild om zich heen terwijl de twee monniken ermee worstelden. Ivan klemde zijn kaken op elkaar.

'Sta op!' riep Vonig. De monniken stonden als één man op.

“Deze groteske zal bij het eerste licht aan de zon worden blootgesteld en zo in steen worden veranderd.”

Dan laat ik het naar Italië vervoeren – naar Canello in Umbrië – om het daar te plaatsen. Daarbij stuur ik een brief naar abt Domingus, waarin ik hem opdraag dat elke groteske die in zijn land geboren wordt, daar geplaatst wordt.

Het klooster zal *hierheen* gestuurd worden. Vanaf nu zullen wij onze zonden en die van onze Italiaanse broeders dragen.”

'Naar het badhuis,' blafte Vonig. 'Bind het vast aan een van de zuilen van het bad en houd het daar tot morgen goed in de gaten.' Met een kort gebaar stuurde hij de twee monniken weg en ze droegen de gespannen Groteske de kerk uit. Hij richtte zijn aandacht weer tot de monniken: 'Zoals jullie wel weten, aangezien we de Groteske vanmorgen hebben gevonden, heeft deze vleselijke gemeenschap zich zeker gisteravond voorgedaan. Als niemand van jullie de vader is, dan...' Ik verwacht van ieder van u dat u spreekt met de priesters en schildknappen die onder u dienen. Als een van u ontdekt wie de vader van deze demon is, verwacht ik dat u mij dit onmiddellijk laat weten. En ik hoef u er niet aan te herinneren dat deze bijeenkomst alleen voor broeders van de Lagere Raad is. Het bespreken van zaken van de Raad of het noemen van de Poortsteen is strafbaar met de dood." Vonig sloeg op het podium: "Ik wil mijn abdij terug! Nu, uit mijn zicht!" Als één man draaiden de broeders van de Raad zich om en liepen naar de deur. Daarop boog de abt zijn hoofd en wreef over zijn slaap.

Als laatste in de rij stapte Ivan door de deur toen Vonig hem nariet: "Broeder Ivan!" Ivan verstijfde en draaide zich langzaam om, zijn hart in zijn keel.

“Ja, abt?”

'Wil je iets bekennen?' Momenten leken wel dagen te duren.

“Geen abt.”

'Echt?' Er volgden nog meer dagen.

Vonig vroeg nogmaals: "Ontkent u dat er een rat in uw catacomben zit?"

“Een rat?”

'Gij zult niet doden?' vroeg Vonig voor de derde keer, terwijl een vermoeide glimlach op zijn gezicht verscheen.

“Als mijn monniken hun plicht maar zo duidelijk inzagen als uw gezegende schildknaap uit de catacomben.”

'Ja, abt,' antwoordde Ivan.

"Ik moet die jongen binnenkort weer eens bezoeken – *Lazarus*, toch?"

"Dat is zijn naam."

"Hoe is het met zijn welzijn?"

"Hij is gezond en actief; hij is punctueel en gul met gebed en boetedoening; het ontbreekt hem aan niets," zei Ivan met een schouderophalende beweging.

"Hoe gaat het met Lazarus met de taken die je hem opdraagt? Heeft hij daar beneden meer hulp nodig? Nog een of twee schildknappen voor assistentie – misschien op de zwaardere dagen? Zo ja, ik..."

kan de benodigde arbeidsdiensten draaien."

"Ik kan me geen betere assistenten voor de werkzaamheden in de catacomben wensen dan schildknaap Lazarus en broeder Odino. Wij drieën zijn meer dan geschikt voor alle toegewezen taken, abt."

"Wat jammer voor hem . Arme jongen,' voegde Vonig eraan toe, terwijl hij zijn hoofd schudde. Hij haalde diep adem en gaf Ivan bij zijn afscheid nog wat Bijbelse wijsheid mee: *'Voorwaar, voor zover u dit aan een van de geringsten van de mijnen hebt gedaan , hebt u het aan Mij gedaan.'*

"Ja, abt."

Ze onderzochten de ogen.

Vonig draaide zich om en inspecteerde het interieur van de kathedraal – hij staaarde recht in de richting van de zojuist ontdekte levende Groteske. Zijn voorhoofd verstrakte en hij klemde zijn kaken op elkaar. "U mag gaan."

Ivan boog diep en haastte zich de kathedraal uit, met een zwaar hart vanwege zijn zojuist ontdekte zonde.

[Einde hoofdstuk 3]

Dit literaire werk is gecreëerd d uitsluitend ter ere van

Edgar Allan Poe (1809-1849)

— Moge zijn nalatenschap in ons allen voortleven —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~